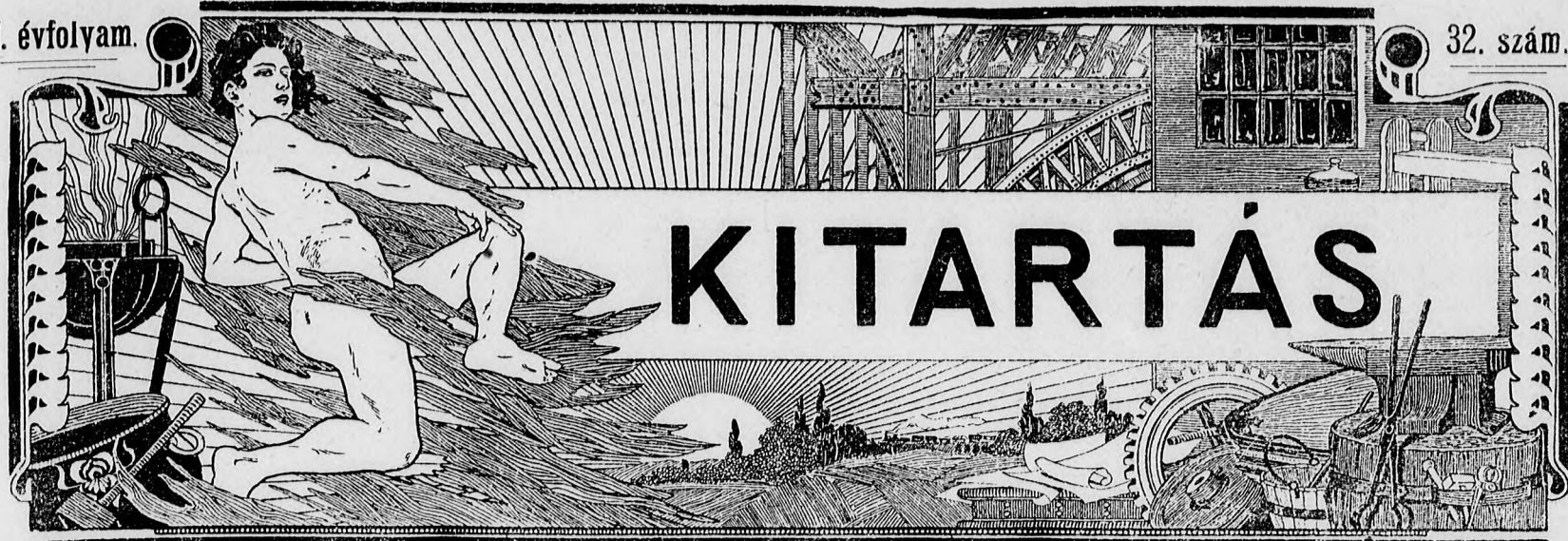

1900. augusztus hó 12-én.

II. évfolyam.

32. szám.

Vasutasok, gyári és ipari alkalmazottak ismeretterjesztő hetilapja.

MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a Nemzetközi Baleset Biztosító Részvénytársaságnál 2000 koronára vannak biztosítva.

Felelős szerkesztő:
SZENTESSY GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Telefon szám 58-61.

Beszámoló.

Három hónapja alig mult, hogy alakuló közgyűlését megtartotta a »Kitartás« és bár mint egyesület csak negyedik hónapja, hogy működünk, mindazonáltal üdvösnek találtuk, ha minden nagyhangu dicséret és ígéret helyett, egyszerűen beszámolunk eddigi szerény működésünkről. Szükségesnek tartottuk ezt, részint tagjaink iránt viseltetett kötelességérzetből, részint pedig azért, mert meg vagyunk róla győződve, hogy minden nagyhangu reklám és üres ígéretés helyett szebben beszél *a tett*.

Az alább közölt táblázat hű tükre eddigi működésünknek. Olvassák el figyelemmel a »Kitartás« tagjai s meg vagyunk róla győződve, hogy nekünk nem kell dicsérni magunkat, dicsérni fognak azok, akik elolvassák ed-

digi működésünk eredményét. Szerény kezdet ez még, amit itt bemutatunk, ahhoz képest, amit ezután fogunk tehetni, megizmosodva és megerősödve tagjaink bizalma által. Olvassák el tagjaink az alább közölt táblázatot és ne dicsérjenek ismerőseik, barátaik, rokonaik között, csak mutassák meg azoknak, akik még nem léptek tagjaink sorába.

Mi pedig nem ígérünk egyebet, csak azt, hogy a megkezdett uton fogunk továbbra is haladni rendületlenül, következetesen, egyedül a jótett, az emberszeretet és igazságosság által vezéreltetve és hálát adunk Istennek, hogy mi is enyhíthettük itt-ott a nyomort s mi is letörölhettünk egy-két könnyet a szenvedők arczáról. . .

Betegségély.

Tagkönyv szám	Név, foglalkozás és lakás	Betegségélyt élvezett		
		tól	ig	összeg
820	Müller Adolf, máv. kocsilakatos, Péczel	V/28	VI/12	20 kor.
1291	Hegy Endre, mozd. felvigyázó, Kis-Czell	V/28	VI/12	20 »
571	Stetic József, máv. esztergályos, Fiume	V/21	VI/19	30 »
1574	Rozner Jakab, máv. munkás, Verőcze	V/21	VI/4	20 »
1000	Kanyicska Boldizsár, váltóór, Budapest	V/10	VII/7	40 »
820	Müller Adolf, máv. lakatos, Péczel	V/13, VII/12	VI/8, VII/15	40 »
570	Wiesner Adolf, máv. szertárvezető, Fiume	V/29	VII/5	50 »
645	Török János, pályaőr, Uj-Arad	V/29	VII/9	60 »
1843	Szücs Gábor, máv. fűtő, Budapest	V/29	VII/9	60 »

Halálsegély.

Tagkönyv szám	Név, foglalkozás, lakás	Milyen czimen ?	Összeg
			korona
502	Kropf Emil, máv. előmunkás, Zemir	neje halála után	300
585	Csehszombaty István, lakatos, Köpesd	» » »	300
1384	Nagy Imre, p.-őr, Hidas-Németi	» » »	300
944	Nehuta Gusztáv, vonatmálházó, N.-Beeskerek	» » »	300
1031	Galba Mátyás, máv. szivattyúőr, Lipótvár	» » »	300

Balesetsegély.

Tagkönyv szám	Név, foglalkozás, lakás	Baleset minősége	Összeg
			korona
1595	Bloch Albert, lakatos, Budapest	jobbkez mutató ujj sérülés	80
958	Choldin Illés, máv. előmunkás, Csákovár	bal láb térden alul elvesztése	1000
108	Mikulčik István, máv. fűtő, Rákos	bal kar elvesztése	1000
1071	Basiszta Pál, lakatos, Kassa	balkéz gyűrűs ujj sérülése	40
1005	Czifrik András, kőműves, Selyp	balkéz mutatós ujj sérülése	80
2122	Dabi József, kocsitisztító, Budapest	halál	100
1340	Feldhofer Luka, pályamunkás, Kostajnicza	jobbkez sérülés	200
97	Jóvér Mihály, Rákos	balkéz középujj merevsége	80
1506	Harmos Péter, Pásztó	lábtörés	400
1265	Klein Henrik, kocsitisztító, Budapest	négy lábujj elvesztése	280
3261	Németh Béla, lakatos, Budapest	jobb szem sérülése	500
1924	Szalay János, gépkovács, Budapest	balk. mut. ujj két izének elv.	160

Rendkívüli segély.

Tagkönyv szám	Név, foglalkozás, lakás	Mily czimen kapott segélyt ?	Összeg
			korona
2122	Daby József, kocsitisztító, Budapest	halál	100
640	Keimer János, máv. fékező, Hatvan	izomránd.	30
2117	Vécséri Imre, kocsitisztító, Palota	jobbkez egy ujjzuzódás	20
1060	Járosi József, Kassa	izomránd.	20
1085	Oranisan Gergely, Anina	balkéz mutató ujj	30
1162	Hanzéli József, ács, Rozsnyó	ujjzuzódás	10
2097	Meixner Vilmos, géplakatos, Gyulafalva	zuzódás a balkéz fején	20
1366	Dobrovics József, kocsitisztító, Budapest	jobbkez sérülés	10
996	Székelyhidi Bálint, mozdony kimosó, Királyháza	balkéz sérülés	20
455	Tisch János, pályaőr, Csákovár	jobbkez sérülés	10
2465	Tüszkő Imre, fűtő, Erzsébetfalva	hosszas betegség	10
1367	Odry István, váltóőr, Pleternicza	» »	10
2576	Szever Antal, lakatos, Ujpest	» »	10
3190	Podhragyai Károly, kovács, Budapest	balkéz mutató ujj-sérülés	30
2176	Ország János, kocsitisztító, Budapest	belső sérülés	20
2703	Gáborszky József, kovács, Budapest	hosszas betegség	20
1602	Dobrovics Rókus, napszámos, Vecsei	epileptikus roham általi halál	40
1815	Rucskay Gizella, pénztárkezelő, India	kézujj zuzódás	20
1671	Dubner János, kovács, Budapest	lábtörés	30

Az élelmiszerek hatása az ember jellemére.

A fiziologusok régóta foglalkoznak azzal a kérdéssel, vajjon azok az élelmiszerek, a melyekkel táplálkozunk, valamelyes említésre méltó módon befolyásolják-e kedélyállapotainkat. Ujabb időben egy tudós azzal az állítással lepte meg az egész világot, hogy ez az eset többé-kevésbé csakugyan beáll. Szerinte mindennemű élelmiszer bizonyos hatást gyakorol ama személy jellemére és lényére, aki azt élvezi. Így például az az ember, aki hónapokon át kizárólag marhahússal táplálkozik, rendkívül erélyessé, bátorrá, sőt az örültséggel határos merész-szé válnék. A disznóhússal élő pesszimizmus felé hajlanék eleinte, majd búskomorságba esnék, végül pedig mint öngyilkos fejeznék be életét. Halálosan szerencsétleneknek éreznék azok magukat, kiknek egyetlen táplálkozásuk bárányhúsból állana. Épp oly kevésbé kívánatosak volnának a bornyuhus szakadatlan élvezetének következményei. E gyenge hus kedvelőinek izmai elernyednek és ellenállásra képtelenné válnak, minden erélyesség elvész és jellemről csakhamar alig lehetne szó. Birkózók, atléták, sportot üzők, sampionok és mások, kiknek fizikai és intellektuális bátorságra van szükségük, jól teszik, ha bornyu-, bárány- és csirkehust egyszer s mindenkorra étlapjukról törölnék. Gyakran megfigyelhető, hogy ugynevezett papucshősök nagy tisztelői a bornyu-pecsenyének. Nem csoda tehát, hogy kritikus pillanatokban rendesen inukba száll a bátorságuk s nem igen bizonyíthatják be, hogy ők a legények a csárdában. A tej és a tojás élvezetét azoknak a fiatal hölgyeknek ajánlja a fiziologus, a kik gyengéd, igazán nőies lényükkel, szellemességgel és puha, finom arczszínnel kívánják az erős nemet megigézni. Hamisítatlan tehéntej soha sincsen rossz hatással, sem a testre, sem a jellemre. Sokan nagy élvezettel fogyasztanak nagy mennyiségű vaját. Ezek legtöbbszörre rendkívül flegmatikus természetűek, irtóznak a testi mozgásoktól s megerőltetésektől s végre olyan apátiába esnek, amelytől egyáltalában nem szabadulhatnak többé soha. Erős sajt, mérsékelt adagokban. előmozdítja az emésztést és csillapítólag hat ideges, hevülékeny mérséklettel bíró emberekre. Ha azonban kizárólag csak sajttal táplálkoznánk, úgy a disznóhús táplálkozásához hasonló eredményt érnenk el. Ha elménket épen úgy mint izmainkat kívánjuk edzeni, úgy naponta több tojást fogyasztunk el, akárhogyan készítve. Szellemileg dolgozóknak, almáknak bőséges élvezete ajánlható. Emlékező tehetségünket élesíteni és a legkésőbb korig gyengítetlenül megtartani csak úgy lehet, ha minden nem édes ételhez mustárt veszünk. Folytonos halélvezet a legéletrevalóbb, legértelmesebb embert szomoruvá és komorrá tenné. Nagy mennyiségekben fogyasztott burgonyák határtalan unalmat, fizikai és

szellemi tunyaságot idéznek elő. Ugyanez áll mindennemű főzelékre nézve is, feltéve, hogy kizárólag ezekkel táplálkozunk. Csak bőséges husélvezettel és gyakori változatosság mellett bírnak jó hatással jellemre és testre. Nyers és főtt gyümölcsök mindig jó hatást gyakorolnak.

Ha levonjuk e fiziologus, eddig be nem bizonyított észleleteiből a tanulságot, úgy el lehetne mondani, hogy mindenkinek hatalmába áll hősnek vagy nyulfinak, bárgyunak vagy zseninek lennie. Ha a világ most sem lesz jobb, úgy ez épen csak az egyes egyének jóakarátán mulik, akik nem akarnak elegendő marhahúst mustárral és almákat enni.

Kis ház nagy időkről.

— A fehéregyházi Petőfi-órház. —

A keleti gyorskocsik mindennap zakatolva rohannak el a domb alatt, a személyvonatok megállanak néha egy perczre, a mint a föltételes megállóhelyeken szoktak. A kalauz elkiáltja az állomás nevét és nyomban érdekes élénkség keletkezik az utasok között.

— Fehéregyháza!

A vasuti kocsik ablakain kíváncsian tekintgetnek jobbra-balra, a mig a déli részen meg nem pillantják a kőoszlopot. Ott van a dombon az emlék, mely Petőfinek sirját jelöli. Tetejében a nagy turulmadár terjeszti szét óriási szárnyait, aztán egy pár gömbölyű akác- és diszfa emelkedik még ki a kukoriczák zöld szára közül. Az emlékoszlop mögött épült a székház körülfutó folyosóival. Ez a Petőfi-órház. Egyszerű, mint a nagy költő és szerény, de kedves. Kis udvarán a félszer és az udvar közepén álló galambbug látszik még ki a titkosan sutogó kukoriczaszarak közül, ennél többet a vonaton utazók nem láthatnak és ezeket is csak egy pillanatig szemlélik, mert a vonat elindul, ott robog el a domb alatt, melynek tetején a fehéregyházi Petőfi-órházat többé nem láthatja az utas.

A hires bűni hid előtt még egyszer visszapillantlanthat, hogy bucsut intsen a turulmadárnak, ott kanyarulatot tesz a vonat és aztán eltűnik végkép a domb, hogy több ezer társain gyönyörködjön az utas szeme, mig végigrobog a segesvári völgyön, hol 51 év előtt a haldokló honvédek százainak halálhörgése töltötte be a levegőt és azok között vérző sebektől borítva ott feküdt a magyar nemzet büszkesége: Petőfi Sándor.

*

Négy hetet töltöttem Fehéregyházán, a Halterkastélyban, mint a nemeslelkű Haller Louise grófnő vendége. Négy hétig jártam ki minden délután a Petőfi sirjához és ebben nem tarthatott vissza sem a tikkasztó meleg, sem a nyári zápor eget-földet-rázó mennydörgése. A rendes zarándokutat megtettem buzgó rajongással, mert hiszen évek előtt már háltam én künn a zöld mezőben egymagamban a fakeresztel jelölt honvéd-sirokon, és ha akkor már rajongó voltam, a Petőfi-regék összegyűjtése után még inkább vonzott oda a lelkem

A fehéregyházi vasuti órházról kilenczszáz lépésre vagyon künn a dombháton a Petőfi-park és az órház. Körülbelül egy hold területet foglal el a bekerített rész, melyet tündérekertté varázsolt nemeslelkű adakozója. A park közepén emelkedik az emlék-

oszlop, tetejében a csőrében kardot tartó hatalmas turulmadárral. Az oszlop körül magas földemelkedés van fölhangolva, hova kőlépcsőkön lehet feljutni. Ez a domb az 1849. július 31-én a segesvárcsatában elesett honvédeknek közös sirja. Óriási gödörben itt pihennek a hősök, és hogy mily sokan, azt bizonyítja az a körülmény, hogy mind az emlékoszlop, mind az órház a terjedelmes sírhely fölött emelkedik és az alapzatok ásatásánál mindkettőnél embercsontok ezreire, ágyu- és puszkagolyók százaira találtak. Nehány darab csontot és 31 darab ágyugolyót a Petőfi-órházban helyeztek el üvegfedelű ládába, a többi csontoknak halmazát nem bolygatták fel és ezt helyesen tették. Azok megérdemelték, hogy a vérükkel áztatott haza földjében nyugalomuk csendes legyen . . .

A parkban illatozó virágok teljesen elborítják a nevezetes sírhelyet. Az utak és virágok gondozására egy ór lakik ott családjával és a székelyházat felerészben ez a család lakja, míg az első nagy szoba a Petőfi emlékének van szentelve és a látogatók részére egész nap nyitva áll. A székelyházat körülfutó tornác teszi érdekessé, mely egyszersmind a székely építés sajátja. A tornácson szintén virágok pompáznak és a látogatók borult időben itt szívesen pihennek meg. Itt hallgattam én is a kukoriczalevelek titkos suttogásait, melyek bekandikáltak a mező közepén pompázó tündérhely kerítésén. Olyan csodás hang az, mikor az esti szellő enyelegve ringatja a kukoriczalevelek szalagjait és azok vontatott mozdulatokat téve, ide-oda hajlonganak, beszélgetnek és úgy tetszik, mintha szavakat ejtenének ki, de a mit nem értenek meg az emberek . . .

*

A mint a látogató belépett a Petőfi-órház küszöbén, mintha egy kedves, édes érzés szállana szívébe. Ez az egyszerűség megható. Nincs márvány, nincs arany, hanem csak azok az ősidőktől óta megszokott tarka, tulipános fabutorok. Jól esik a szemnek a piros-fehér-zöld szín kedves és összhangzatos vegyülete, mert sem a szoba falán, sem a butorokon más szín nincsen. Hanem azért oly kellemesen alkalmazták, hogy semmi feltűnést nem idéz elő. A szoba közepén tulipános asztal, székely háziszótt takaróval leterítve. Az asztalon van elhelyezve a Petőfi-album. Bordó selyembársony tábláján ezüst öntvényből van a költő nevének két kezdőbetűje.

Mielőtt körültekintենék a Petőfi-órházban, megemlítem az album történetét. Azt is — miként, a mi itt van, mindent — Haller Louise grófnő készítette, hogy a látogatók beírják neveiket és egykor, ha betelt, mint becses ereklye megőriztessék. A grófnő fölkérése folytán lemásoltam az albumban egy év alatt összegyűlt látogatók neveit a kolozsvári ereklyemúzeum részére. Egy év alatt 1173 látogató írta be nevét a Petőfi-emlékalbumba, de tulajdonképpen tizszer ennyien látogatták meg a Petőfi sírját, a kik vagy nem tudtak az emlékalbumról, vagy elfeledték azt gazdagítani neveikkel.

Az órházban levő székely tulipános butorok számait a következőkben adom: 5 darab asztal, 12 háttas szék, 2 szögletbe való asztal, melyen az ágyugolyók és a csontmaradványok vannak elhelyezve, 2 tulipános láda, 2 tál, melyek a falra szegezve, székely szokás szerint, tele vannak rakva bokákkal (cserép kancsó) és régi tálakkal. Van ezek között harmadfél százados régiség is. A kakukkos

óra lassu ingással kegye: a falon s minden félóraban lekiált a kis nyílásból.

A falon a szabadságharcra vonatkozó képek díszlenek és négy nagy koszorú, a melyeket még az emlékoszlop fölavatási ünnepségének idejéről őriztek meg. Ott van az E. Kovács Gyula arc képe is életnagyságban, a ki a félszázados emlékűnnep alkalmával lelkes szavalása közben napszurást kapott és ott halt meg a Petőfi sírja mellett.

Két halmaz koszorú-szalag van összekötözve nemzeti színű szalaggal és letakarva zöld fátyollal. Egyik kötésben a Petőfi sírjára küldött 78 darab van, a másik kötés nagyobb, s ez a költő sírján elhalt Kovács Gyula koszorú-szalagjait tartalmazza. A Petőfi órházban kis könyvtár is áll a látogatók rendelkezésére, hogy a kik egy délutánra rándulnak ki a nevezetes helyre, azok szórakozást találjanak.

*

Mig ott töltöttem a kedves napokat, sok látogató jött ki a Petőfi sírjához. Elnéztem a nagy költőért lelkesülő zarándokokat, figyelemmel néztem lépteiket. A székely ór szigorúan felügyel a virágokra és növényekre, mert azokat leszakítani nem szabad!

Egy alkalommal három kis leány jött a mamák kíséretében, hogy ők is megtekintsék a szerelem költőjének nyugvóhelyét. Meghatottan, mély áhitattal járták körül az emlékoszlopot. Az ór, szokás szerint, mindenhol nyomon követte, figyelmeztetve, hogy bántani semmit sem szabad. Láttam a három kis leány szeméből azt a fájó lemondást, hogy egy kis virágot sem vihetnek emlékül a Petőfi sírjáról. Mikor az oszloptól elindultak, az egyik leejtette napernyőjét, aztán utána hajolva, gyorsan fölkapta a kavicssal behintett ösvény széléről. Majd bejöttek megpihenni az órházba és a neveiket az album lapjára is beírták. Mig a mamák benn beszélgettek, a három kis leány kijött a tornácra. Kettő bánatosan panaszkodott, hogy egy kis szál füvet sem lehet elvinni emlékül, pedig bizony megőriznék örök emlékül, Soha le nem tennék a nyakukon viselni szokott kis medaillonból . . . de hát őrizik és nem szabad.

A harmadik kis leány boldog mosolylyal vonta elő ragadmányát, melyet a napernyője leejtésekor szakított le a füvek közül. Egy háromlevelű kis lóherét. Szétszakították és megosztottak rajta. Milyen boldogság volt emléket vinni a Petőfi sírjától!

Péterfy Tamás.

Mikor »kellékes« voltam.

Irta: Kovács István.

Rekvizitárius! Ez ám aztán titulus! S a milyen czifrán hangzik, épen olyan nyomoruságos a vándor szintársulatnál.

Aki ezt a czimet viseli, annak kell a színelőadásokhoz összehordani mindazokat a tárgyakat, melyek nélkül egyetlen egy szindarab sem adható elő.

A börtöntől kezdve a legfényesebb királyi teremig, mindent a rekvizitáriusnak kell előállítani. Asztalt, széket, tükröt, ablakfüggönyt, csengetyűzsinórt, szőnyeget. A trónusnak ferslagokat és karoszéket. Az ország zászlósainak diszkardokat, a katonaságnak mondurt és fegyverzetet. A parasztoknak kaszát, kapát, gereblyét. A vadászoknak fegyvert, lőport, sőt még az agyonpuskázott nyulakat is. A

zsugorinak aranyat, ezüstöt s a jó Isten tudja még mi mindenfelét!

S ne adj Isten, hogy valami elmaradjon! Reggeltől estig lótfut a szegény rekvizitárius s megátkozza még azt is, aki ezt a mesterséget feltalálta.

Mennyivel kényelmesebb volt ezelőt háromszáz esztendővel Shakespeare korában. Akkor a függönyös színpad hátulso részén kiakasztottak egy kis táblát, melyre rá irták, hogy: »Erdő«, »Város«, »Trónterem«, »Börtön«. S a többit a nagyérdemű közönség hozzá képzelte. Rekvizitárius nem volt.

Azóta megváltozott minden.

Manapság a színpad valóságos kirakat s az illuzió kedvéért még azt is a színpadra czipelik, a minek ott egyáltalán semmi helye.

No de a dologra térve, elmondok egy esetet abból az időből, mikor én még rekvizitárius voltam.

1860-ban Kőszeghy Endre szintársulatánál működtem Veszprémben, mint kezdő színész. Miután fizetésem nagyon csekély volt, elfogadtam a színlaphordást, mely tisztemmel egyetemben a rekvizitáriusi kötelezettséget is el kellett vállalnom, kapván ezért előadásenként 50 krt. A színlaphordásért a saison végén a nagyérdemű közönség honorált, mikor is ilyenféle czédulát mellékeltem az utolsó színlaphoz:

»Se pénz, se posztó,

Bucsuzik a színlaposztó!»

Nos, és a honorárium? Hatosával, forintjával, felrugott vagy 50—60 forintra. És ez abban az időben nagy pénz volt s ugyancsak helyre ütötte az osztalékot, mert ez vajmi kevés volt.

Bizony így elégedtünk ezelőtt negyven évvel. Az igazgatók rendesen úgy intézték a dolgot, hogy mindenkinek jusson valami. Az egyik rendező, a másik ügyelő volt. Mig aki a furáshoz-faragáshoz értett, abból dekorátort rögtönöztek. Guttenberg mesterségét a szép írók vették át, fabrikálván a színlapokat s kaptak egy-egy példányért 2 krajczárt. A darabok írása és kiszerepezése már jövedelmezőbb volt, most egy öt felvonásos darab leírásáért két forint jár.

Hanem mindenek között legtöbbet hajtott a konyhára a világitás, mikor még a színpad elején keskeny, hosszú bádog vályucsában a faggyu mécsék pislogtak és a kulisszák oldalán a gyertyák áraszták misztikus fényüket. S minthogy ezeknek a kezelése sok pecsметeléssel járt, elnevezték zsiros hivatalnak, melyhez a társulat tagjai lefelé való licitálás útján jutottak, voltak még ezen kívül könyvtárnoki, jegyellenőri állások is. A ki pedig szabósághoz értett, abból garde-rob szabó lett. A titkári czim még akkor nem létezett, mert az igazgató maga végzett minden efféle dolgot. Az ő tiszte volt a városok kivevése, ő járt az engedélyek ki-észközlése végett mindenfelé s mivel akkoriban még nem volt az ország úgy behálózva vasutakkal mint most, többnyire kocsin járt s a költségeket ugyancsak felszámította.

No de elég ebből ennyi! Nagyon is messze mentem s eltértem attól, a mit tulajdonképpen megírni akartam.

Repertoirunk elég változatos volt s az igazgató többnyire olyan darabokat tűzött ki előadásokra, melyben ő játszotta a főszerepet. Ilyenek voltak a »Fekete koldus«, »Neszlei torony«, »Szép marquiné«, »Babérfa és koldusbot«, »Hinkó a hóhérlegény«, »Báthori Mária«. Az új darabok közül: »Falusiak«,

»Nem türöm a háznál«, »Szerelem és üdvösség«. Ez utóbbi darabban történt, hogy egy szép dupla puskát kellett hoznom. Sok utánjárás után szereztem is egyet, melynek az egyik csöve, miként a tulajdonosa mondta, meg volt töltve nagyszemű söréttel. Én a mondott csőből kivettem a söréteket s megtöltöttem vak töltéssel s úgy vittem fel a színházhoz.

A darabban a tábornok szerepét Kőszeghy Endre, a vén huszárt Supuj Farkas, és a leányt, Flórát, a szép Biróné játszotta. Abban a jelenetben a vadleányt produkálja, előkerül a dupla puska. Flóra felkapja és a feje felett repülő vadgalambra czélozva el kell sütnie, de nem sütötte el, mert félt s azzal ütötte helyre a dolgot, hogy az elrepült, mielőtt czélba vehette volna.

Én a kulisszák között állva, bámultam az előadást, amikor csak egyszerre Biróné felém fordítja fegyverét s egyenesen arczomnak czélozva, nevetve mondja:

— No, most agyonlövöm!

— Csak tessék — mondám, hisz nincs megtöltve!

— Nem, nem! Nem lövök, mert hátha megtöltöm.

Az előadásnak vége volt és a dupla puskát a többi kellekkel együtt bezártam az öltöző szobámba.

Másnap korán reggel felmentem a színházhoz, hogy a kellekeket haza liferáljam. A színházban, vagyis a teremben egyedül voltam s kezembe véve a fegyvert, gyönyörködtem szépségében. Ráültem a sugályukra és babrálás közben elcsattantam az egyik ravaszt, mely akkorát durrant, hogy az ablakok rengették belé.

A másik cső is meg volt töltve söréttel és a leeresztett hátulso függönyt foszlányokra szaggatta.

Képzelmű, hogy mennyire megijedtem. Ur Isten! Ha tegnap este Biróné elcsattantja, mikor rám czélzott — halál fia vagyok.

Haza viszem a puskát s elmondom gazdájának a történeteket.

Az is megijedt s hogy kiengeszteljen, hatalmas reggelit adott s megígérte, hogy az agyontépázott függöny árát megfizeti.

Meg is fizette s az igazgató csak annyit mondott nagybölesen:

— Hja, kedves barátom, érteni kell a rekvizitáriussághoz s máskor ne vigyen töltött fegyvert a színpadra.

Nem is vittem.

REGÉNY-CSARNOK.

A lelelcz.

— Irta: Gara József. —

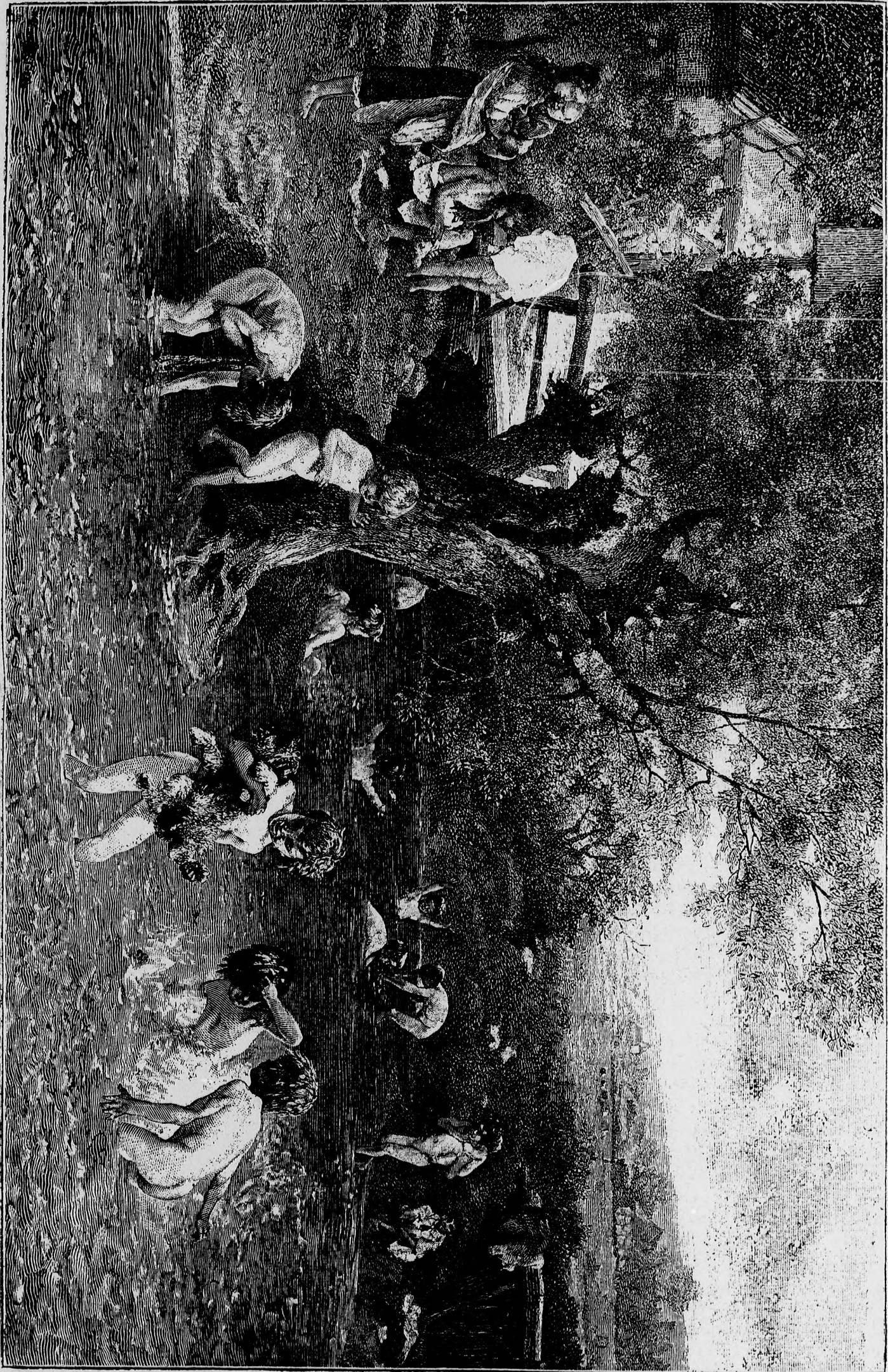
(Folyt.)

X. FEJEZET.

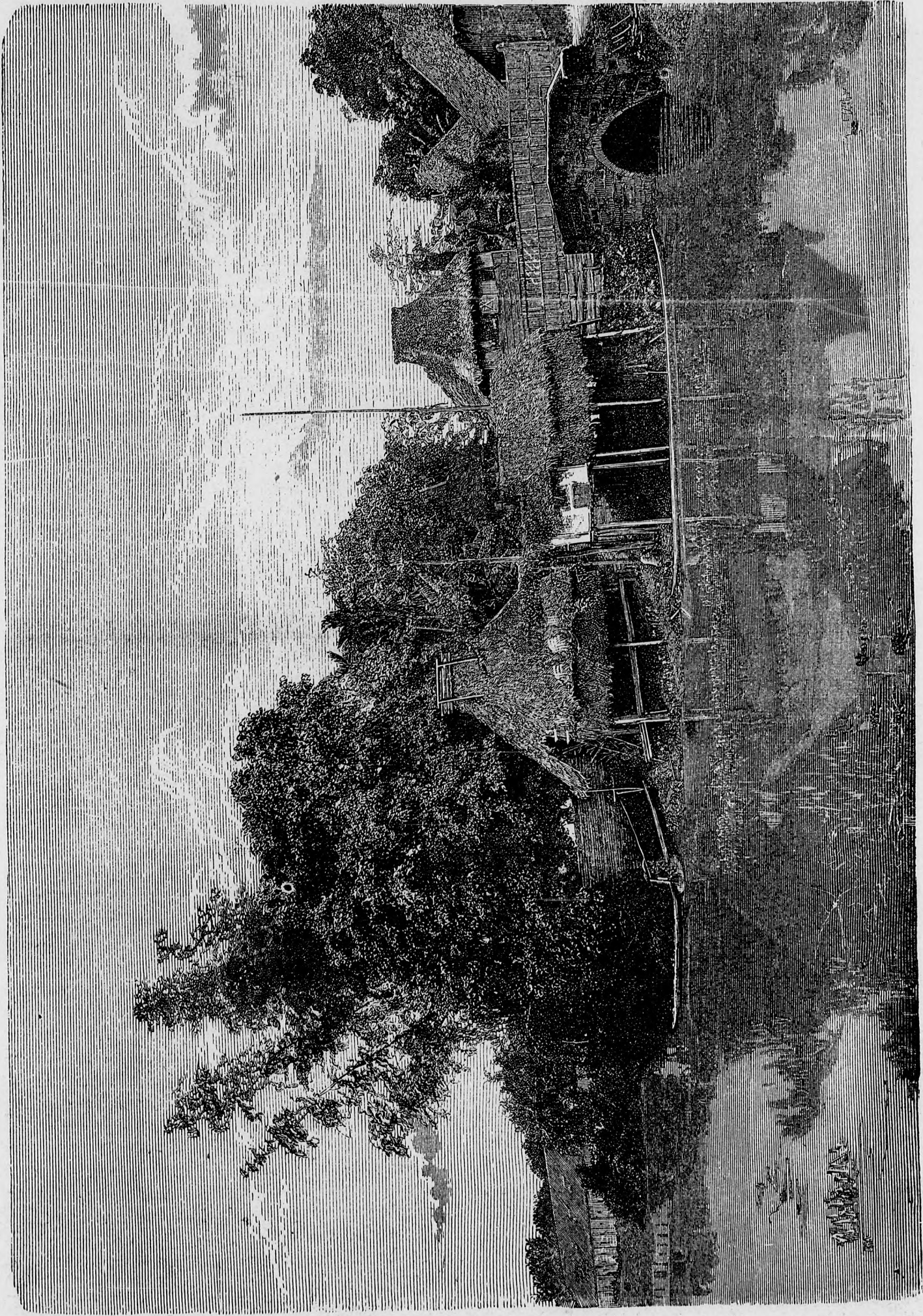
Kerényi Tivadar gróf.

Tizennyolcz év!

Nagy idő. De sok történik ezalatt. Egy egész emberöltő. A csalányi kastélyban is nagy a változás azóta. Csak pár hónapja tették le a kastélyban a gyászt. Nagy halottja volt a kastélynak. Az özvegy grófné halt meg. Mert hát bizony már hetvenöt éves volt. Galambösz, öreg asszony lett belőle. Nem

Füldő gyermekek.

Falu végén.

sokáig betegeskedett. Meghült egy hűvös reggelen, tüdőgyuladást kapott és a kor nem tudván megbirkózni a bajjal, leánya karjaiban kimult.

Hej, Irma grófné sem az a kedves, szőke asszony már. Nagyon megasszonyosodott. De hát hogy is ne! Még csak két év hiányzik a negyvenből. Nem vonul el ennyi idő az ember felett nyomtalanul. Szép volt most is, de annak a régi, üde szépségnek csak romja volt. Hát Kerényi Kálmán gróf? A történetünk elején délczeg ifju gróf, bizony már itt-ott belopták magukat az ősz szálak hajába és szakálába. Komoly, takarékos gazda. Feleségét bálványozza most is. Csak egy titok vet árnyat erre a boldogságra. És ezt a titkot Irma őrzi, még pedig oly makacs féltékenységgel, hogy lehetetlen elvenni tőle. Sok pillanatukat keserítette meg. Legnagyobb szerelmi ömlengéseik közt oda sugta fülebe Kerényi:

— Mondd meg, ki volt Tivadar apja?

Az asszony mindig idegesen tört ki:

— Csak erről ne beszélj! Sohasem fogom megmondani. Én ezt elfelejtettem örökre.

Zergeyné maga is számtalanszor kérlette Irmát, hogy ne makacskodjék most már érthetetlen dolgokkal. És ő ilyenkor térden állva kérte anyját, hogy el ne árulja, mert ő akkor mindenre képes lesz.

— De hát miért? — kérdék ismételten.

— Nem akarom, hogy az életben összehalálkozzanak, egymást ismerve.

Szóval Kerényi letett minden reményről, hogy valaha megtudhatja.

Az öreg grófnét egy évig gyászolták. Még a kastély cselédsége is feketében járt egy esztendeig. Irma végtelenül siratta anyját s maga Kerényi is szívből gyászolt. A gyász elmúltával azonban megváltozott a kastély hangulata. Most meg örömnepre készültek. Kerényi Tivadar gróf hazaérkezését várták. Mert ő nem odahaza nevelkedett. Szemefénye volt anyjának. Kerényi ezért a szeretetért soha szemrehányást nem tett. De miután nekik maguknak nem lett gyermekük, Irma mégis azt gondolta, hogy kedves dolgot cselekszik férje előtt, ha a gyermeket hét éves korában nevelőintézetbe adja. Ugy is tett és ebben Kerényinek csakugyan nem volt kifogása. Katonai intézetbe adták. Hol is volna jobb helye egy mágnás-fiúnak? És egy — katona gyermekének? Ezt azonban Kerényi nem tudta.

Hét éves kora óta a kis Tivadar évente csak két hónapra jött haza s akkor ugyancsak megbámulta a falu az uniformis kis gróft. A gyermek, minél inkább fejlődött, annál inkább hasonlított atyjához. Hanem hát ezt is csak Irma vette észre és látta, valahányszor fiát látta. Most már mint hadnagy volt hazatérőben. A délczeg huszárhadnagyot várta az egész falu, egész kastély. Bár egészen családi ünnepnek akarták megülni Tivadar hazatérését, egy csomó ismerős, jó barát, közeli szomszéd mégis egész hivatlanul is eljött arra a napra, melyen a kis huszártiszt hazatérő volt. Szóval egész társaság leste Kerényiéknél Tivadart. A férfiak bizalmasan veregették Kerényi vállát:

— Ej, képzelem, hogy örül apai szived.

Es Kerényi csendes mosolylyal felelt mindenkor.

— Szegények, ha tudnátok! De azért mégis büszke volt a fiura. A társaság kiment a verandára és onnan leste a fiatal tiszt érkezését. Kerényi egy

kedvencz hátslovát küldötte ki a lovászszal a fiu elébe.

— Ha huszár, hát lovon vonuljon be — mondta tréfásan feleségének.

Irma is igazán büszke volt. Büszke és boldog. Az ő szíve legjobban dobogott a várakozás alatt. Végre porfelhő szállt fel az uton.

— Jön, jön!

A társaság egészen előre jött, és Kerényi feleségét karjára öltve, ment a kapu elé. Csakugyan ő volt. Délczegen ülte meg a lovát. Egy tizenkilenc éves ifju egyenes testtartásával és ruganyosságával. Már messziről köszöntötte szülőit és meggyorsította lovát. Pár pillanat és ott állt szülei előtt. Anyja felnyujtott kezét megcsókolta; azután lehajolt, hogy ajkát is megcsókolhassa. Kerényinek férfiasan, de nagy szeretettel rázta meg a kezét. Azután le akart ugrani a lóról. Anyja feltartotta.

— Ne szállj le, lovon menj a kastály udvarába, a verandán nagy társaság vár.

Kerényiné szemei csillogtak az örömtől és boldogságtól. Tivadar elmosolyogta magát és beugrott az udvarra. A társaság rendkívül kellemesen volt meglepetve. A piros, üde arcához oly jól illett a pelyhedző bajusz. Az uniformis festőien áll rajta. Az izgatottság kipiritotta még jobban az arcát, s látszott rajta a zavar, amidőn a társaság szuró, vizsgálódó tekintetét észrevéve, katonásan szalutált. Majd leugorva lováról, az akkorra odaérkezett anyja karon fogta és bemutatta a társaságnak.

— Kérem, a hadnagy ur — mondá mosolyogva a grófné.

És erre kezét szorított vele a társaság minden tagja s a nők vágyódva tekintettek reá. Szóva a kis hadnagy egy csapással meghódította a szíveket

XI. FEJEZET.

„Ki vagyok én, anyám?”

Kellemesen teltek azok a napok, melyeket Tivadar a csalányi kastélyban töltött. Naponta ki-lovagolt s ilyenkor édes anyja is kikocsizott vele. De volt eset arra is, hogy Kerényi is lóra ült és Tivadarral ketten bebarangolták az egész vidéket.

Egyik borongós, esős napon Kerényi távoli volt a kastélytól. A városban voltak elintézni való ügyei. Tivadar otthon maradt anyjánál és egész napon a szobában kellett tartózkodniok, olyan csunya idő volt odakünn.

Ebéd után volt. Anya és fiu egymás mellett ültek a pamlagon, de keveset beszélgettek. Az időnek lehetett hatása kedélyükre. A grófné valami könyvet olvasott, Tivadar pedig szivarozott és az ajkán kieresztgetett füstgomolyokat nézegette, amelyek egész alakként gomolyogtak a levegőben, míg azután el nem oszlottak.

Valami különös elfogódás vett rajta erőt, miközben többször édes anyjára nézett, aki azonban egészen el volt merülve olvasmányába. Egyszer csak reszketeg, bátortalan hangon megszólalt:

— Édes anyám . . .

A grófné szórakozottan bocsátotta ölébe a könyvet.

— Mit akarsz, fiam? — kérdé.

— Valamit akarnék kérdezni.

— Tessék.

— Igen ám, de az olyan különös valami . . .

— Különös?

— Nagyon, és lehet, hogy talán valami oktalanságot is teszek veled.

— Nem értelek.

— Igérd meg, hogy bármily ostobaság, nem fogsz érte megharagudni.

— Már hogy haragudnék? Van valami óhajod? Azt hiszem, hogy módomban áll azt teljesíteni.

— Oh, nincs szükségem semmire. Aztán csak egy kérdés az egész.

— Nos, tehát csak rajta.

Tivadar elgondolkozott, lesüté szemeit és hallgatott.

Kerényiné nem tudta mire vélni a dolgot.

— Ejnye, de különös vagy, Tivadar.

— Később meg fogod érteni tartózkodásomat. Én nem tudom, hogyan jut eszembe efféle, de már oly régen akartam ezt megkérdezni.

A grófné nyugtalanul nézett fiára.

— Lásd, felizgatsz ezzel a nagy kerülgetéssel — mondá Kerényiné csakugyan növekedő izgatottsággal.

— Oh, hiszen arra semmi ok. Az egész, amit kérdezni akarok, csak annyi, hogy ki vagyok én, anyám?

Kerényiné halálsápadt lett. Mindenre el volt készülve, csak egy ily kérdésre nem. Ijedten bámult fiára, aztán akadozva ismétlé:

— Hogy ki vagy te? No ez igazán különös kérdés volt.

— Ugyebár megmondtam, hogy különös kérdés lesz és úgy látszik, abban is igazam volt, mikor attól félttem, hogy megbántalak veled. Hiszen egészen remegsz a felindulástól.

— A kerülgetéssel tettél idegessé. A kérdésre magára mit is felelhetnék. Ki vagy te? Azt hiszem, csak tudod a nevedet, többet csak nem mondhatok én sem. Igazán bolondos vagy te, Tivadar.

— Bocsáss meg érte, az a fő.

— De hát hogyan jössz te erre a különös gondolatra?

— Már régen tépelődtem rajta, anyám.

— Csodálatos, hogy ilyesmi eszébe jut valakinek.

— Azt is megmondom, hogyan jutottam ezen aggodalmakhoz.

— Aggodalmakhoz?

— Talán nem is helyesen mondom ezt sem. Ugy akartam mondani, hogyan jutottam erre a gondolatra.

— Talán álmodtál?

— Nem, egy írásból jöttem rá.

— Egy írásból? — kérdé újból megrettenve

Kerényiné.

— Igen.

— Miféle irás volt az?

— Hivatalos.

— Nem értem.

— A keresztlevelem.

— Hja, a keresztlevél! — mondta a grófnő tettetett nyugalommal, de annál izgatottabb lett bensőleg.

— Igen anyám, a keresztlevelemből. Mikor elvégeztem a katonai iskolát, kikaptam minden okmányomat és ezek között a keresztlevelemet is.

— Nos?

— És ez olyan furcsa valami.

— Mi volna ezen furcsa?

— Francziául van. . . .

— Hát természetes Párisban születtem, ott is kereszteltek.

— Ugy ám, de csak Tivadarnak vagyok beírva és sem atyám, de még az anyám neve sincs beírva.

— Talán abban kételkedel, hogy én vagyok-e az anyád? — kérdé erőltetett nevetéssel.

— Abban nem kételkedem, anyám, hiszen érzem a szived veréséről, egy test, egy vér vagyunk. De . . .

— De . . .

— De, akinek az intézetben megmutattam, azt mondta, hogy ilyen keresztlevele csak a törvénytelen gyermekeknek van.

— Te engem vádolsz?

— Anyám, még gondolatnak is szörnyű . . .

— Akkor.

— Kedves anyám, én csak azt akartam tudni, hogy nyugodtan nézhetek-e minden ember szemébe. Tudod, hogy az én becsületedem kényes. Én katonatiszt vagyok.

A grófné majdnem elájult. De végre leküzdte gyöngeségét és erőltetett szelidséggel felelte:

— Ezt a kérdést intézd atyáddhoz, majd ő megfelel rá.

— Anyám, én megelégszem teljesen a te felvilágosításoddal. Hogyan sérteném én ezzel atyámat, hiszen úgy vagyok veled, mintha nem is atyám volna. De parancsolóm, akinek feltétlenül hatalma van fölöttem.

E pillanatban állt meg künn a kocsi és megérkezett Kerényi gróf. Kerényiné izgatottsága tetőpontra hágott. Tivadar is mind halványabb lett.

— Most éppen megjött atyád, — mondta a grófné — hát mindjárt meg is kérdezheted tőle.

— Anyám, a világért sem!

— De igen, meg kell kérdezned.

— De anyám, vedd úgy, mintha mitsem szoltam volna.

— Nem lehet, itt a te nyugalmadról van szó.

Kerényiné pedig azt gondolta, hogy most férjén áll fia sorsa felett határozni. Ha akarja, feltárja neki a valóságot s akkor meg tud mindent. Bele nem hal egyikük sem s legalább egy életre tul lesznek ezen a lidércnyomáson. Nyilatkozzék meg az ő szive úgy, ahogy tud.

Kerényi gróf belépett. Tivadar még egy kérdés mozdulatot tett anyja felé, de az a tekintetével visszautasította azt.

— Kálmán, éppen téged vártunk.

— Engem?

— Igen.

— Ugyan miért?

— Tivadarnak van egy kérdése hozzád.

— Tivadarnak?

— Nem atyám, nekem nincs semmi kérdésem hozzád.

— Meg kell kérdezned atyádtól, amit tőlem kérdeztél.

— Hát mit kérdeztél? — szólt növekvő kíváncsisággal Kerényi.

— Ne beszéljünk többet erről — rimázkodott Tivadar.

— Meg akarom tudni, miről van szó — folytatta emelt hangon a gróf.

Kerényinében megszólalt az anyai szív, nem tudta tovább nézni fia kinos vergődését, tehát elmondta a dolgot ő maga férjének.

— Tivadar azt kérdezte tőlem, hogy hát tu-

lajdonképen ki ő, miután a neve nincs bent a keresztlevélben.

Kerényi meglepődve nézett feleségére, majd Tivadarra.

— Én azt feleltem neki, — folytatta a grófné — hogy erre a különös kérdésre a választ te adod meg neki.

Kerényi mintha tükön állott volna. Még csak ez hiányzott, hogy őt ilyen kritikus helyzetbe hozzák. De hát tulajdonképen mit is akarnak? Kétkedve nézett egy pillanatra felesége arczába, de annak egy arcizma sem mozdult meg. Végre Kerényi egy isteni eszmétől vezérelve, Tivadar elé lépett és megsimogatva arcát, így szólt:

— Tehát te a nevedet kérdezted?

Tivadar lesüté szemeit.

— Légy nyugodt — folytatta Kerényi. A neved emberek és törvény előtt: Kerényi Tivadar gróf.

Tivadar megragadta Kerényi kezét és megindultan mondá:

— Köszönöm, atyám.

Azután, hogy könyeit elrejtse, besietett a másikkaszobába. Kerényiné csak erre látszott várni, mert a következő pillanatban már férje nyakába borult és zokogva mondá:

— Te nemes, te derék ember vagy.

A gróf megölelte nejét s szeliden mondta:

— Csakhogy tul vagyunk ezen a kérdésen is. Én nem akartam neked mondani, de mindig tartottam tőle, hogy majd elkövetkezik. Jól sejtettem.

— De hát Kálmán, vajjon Tivadar megnyugszik-e ebben? Nem lesznek-e további kételyei?

— Ő bizonyára megnyugszik — felelte a gróf teljes meggyőződéssel.

Tivadar, midőn szobájába ment, leborult az asztalra és úgy zokogott.

Annyira megrohanták lelkét az indulatok, hogy nem tudott magán uralkodni. Mikor azután letörülte könnyeit, felegyenesedett s így beszélt magában:

Tehát Kerényi Tivadar gróf vagyok? »Emberk és törvény előtt«, mondta atyám. De hát az Isten előtt? Mennyivel nyugodtabb volnék, ha az Istent nem feledte volna ki — tette hozzá, nagyot sóhajtván.

(Folytatása következik.)

ISMERETEK TÁRA.

A pekingi császár élete.

A császár palotája Pekingben óriási nagy. Kertek, tavak vannak benne, maga a császári lakosztály egész városrész s gondosan őrzik valamennyi kapuját. Ott él a császár, nagy miszteriumban, közönséges halandók szeme elől rejtve. Retteg tőle mindenki s retteg ő maga is mindenkitől. Nagyszámu cselédség veszi körül s azok is egyre áskálódnak. A palota valamennyi hivatalnoka, írja Matignon orvos, ki a kínai francia követségnél szolgál, kivétel nélkül eunok. Vannak vagy hétezren s tömérdek jelentkezőt utasítanak vissza évenként, kik a császári előszobákban óhajtanának hasonló természetben szerencsét próbálni. E rabszolgák között különféle rangfokozatok vannak. Van köztük háromszáz színész, kik a császár feleségeit mulattatják, de tulajdonképpen az a hivataluk, hogy közvetítőül szolgáljanak a császár és feleségei között. Ha a mennyei biro-

dalom ura kegyeivel szándékozik kitüntetni valamelyik feleségét: elefántesont-lemezre jegyezteti föl az illető asszony nevét. Egy hivatalnok, olyan kizlár aga-féle, sietve viszi az elefántesont-lemezt a kitüntetett feleségnek, kit gyaloghintón hoznak a császár szobájának küszöbéig. Onnan a szertartás szerint, földig alázkodva csuszik az asszony mindenható ura elé. A találkozásról dátumos jegyzőkönyvet vesz föl egy erre esketett hivatalnok, nehogy tévedés essék a mandsu-dinasztia örökösödési rendjében. Furcsábbnál-furcsább czeremónia kíséri a császár minden aktusát. Valóságos bálvány ő, csak reszketve közeledhetik feléje halandó. Ha nagy véletlenül elhagyja palotáját, haza kell kotródnia mindenkinek, nehogy méltatlan pillantása a felségre tévedhessen.

A kínai telegráf.

Ambár Kinában az elektromosság már sok év óta ismeretes, a kínaiak azért még mindig babonás rémülettel viseltetnek iránta. Mint a »Telegraph Chorniele« írja, Oroszország már 1855-ben felajánlotta a kínai kormánynak, hogy Kinát Szibériával telegráf utján összeköti, de hiába fáradozott. Csak később engedte meg a kínai kormány, hogy egy telegráf-vonalat építsenek a birodalom területén. A vonalat egészen Peking faláig vezették. Kína népe gyanus szemmel nézte ezt a művet s minden elképzelhető bajt ennek a titokzatos és gonosz indulatu ujtásnak tulajdonított. Azt tartották például, hogy ha egy telegráf-póznának az árnyéka halottaiknak a sirjára esett, ez megzavarja a halottak nyugalmát mindaddig, amíg a haragvó isteneket valami áldozattal ki nem engesztelték. Eleinte gyakran kiásták a telegráf-póznákat és szétvagdoszták a telegráf-drótokat. Arra a kínai kormány hirdetményt ragasztatott ki a telegráf-póznákra, hogy az, aki akár a póznákat, akár a drótot rongálja, halálnak-halálával hal meg. A nyolczvanas évek vége felé a táviró-hálózatot kibővítették. A Kinában használatos apparátusok és módszerek a legrégebbek közül valók. Kanton tartományban, a mennyei birodalom legfontosabb kereskedelmi vidékén csak hat Morse-féle gép van. Minden berendezés kínai. A kínaiaknak tudvalevőleg nincsen ábéczejük, hanem minden szónak megvan a maga jele. A távirat továbbítására tehát minden jelnek számozva kell lenni, s ezeket a számokat adják le a szükséghez képest. A távirótiszt azután, aki a táviratot fölveszi, csak megnézi a táblázaton, hogy az illető szám mit jelent szóban. Ezek a táblázatok olyanfélék, mint a logaritmus táblázatok, a számok függőlegesen sorakoznak. Egy lapon tíz sor van, mindegyik sorban husz jel, úgy hogy mindegyik lap kétszáz jelet foglal magában. Egy teljes táblázathoz pedig negyvenkilencz lap tartozik, egészben tehát kilenczszáznyolczszáz jel van. Mindegyik négyszögecskében van egy jel, egy szó és a megfelelő szám. A telegrafálás eljárása tehát a következő: A feladó a közleni valóját leírja jelekben, szóval kínai írás szerint, a távirótiszt ezt lefordítja számokra a táblázata segítségével, a számokat eltelegrafálja, s a tulsó állomáson a kollegája visszafordítja a táviratot kínai írásra. Telefon Kinában ugyszólván még nem ismeretes, csakis az udvarokban van egy-egy kis hálózat.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kassa—oderbergi vasut iglói nevelő- és tápintézete. A magy. kir. államvasutak szegedi nevelő- és tápintézetével elért kedvező eredmények alapján a kassa—oderbergi vasut mult évi december hó 11-én tartott igazgatói értekezletén Ráth Péter vezérigazgató javaslatára nevelő- és tápintézet felállítását határozta el. A nevelő- és tápintézetet Iglón állítják fel, ünnepélyes megnyitása e hó 24-én volt. Igló város három hold ingyenes telekkel és 10,000 forinttal járult az intézet költségeihez. Az építkezés Pfinn József ksod. főmérnök tervei szerint történt. Az intézet 150 tanuló befogadására van berendezve. A szülők évi fizetésük 5%-át fizetik gyermekük teljes ellátásáért és neveltetéséért. Az épület igen kényelmes és modern berendezésű. A felső vidék — német- és tótajku vidékein beosztott — kisebb javadalmazásu tisztviselőire, altisztjeire és szolgálóira nézve igen áldásos az új intézet.

Különös vezeklés. London egyik külvárosában nagy feltűnést keltett a minap egy fiatal leány, aki teljesen ruha nélkül, sebekkel borítva szaladt végig az utcán, míg körülbelül öt percznyi üldözés után eszméletlenül összerogyott és kórházba szállították. Minthogy a szerencsétlen leány megtagadott minden fölvilágosítást, kezdetben a dolog igen titokzatosnak tetszett. Csakhamar kiderült azonban, hogy a sebesült, akinek állapota napról-napra rosszabbodott, Blagrov Viola, huszonkilenczéves nevelőnő. De azért sem Blagrove bátyja, sem a család, melynél a leány lakott, nem tudta megmondani, hogy mi lehet az oka sebeinek. A minap aztán a beteg egy ápolónőnek vallomást tett. Elmondta neki, hogy a legutóbbi időben a bibliát olvasgatva, arra a meggyőződésre jutott, hogy csak igen nagy áldozatokkal és súlyos vezekléssel nyerheti el bűneinek bocsánatát. Sokszor több nap egymásután böjtölt és éles késsel sebeket ejtett testén. Minthogy ez a fájdalom még csekélynek látszott előtte, elhatározta, hogy tüzzel tisztítja meg a lelkét. Ezért a minap korán reggel a Clapham-mező közelében egy bokor mellett meggyújtotta a ruháját. Borzasztó kínokat szenvedett, s a bokorból csak azért szökött ki, mert néhány fiu onnan kiüldözte. A szerencsétlen leány néhány nappal ezelőtt a kórházban meghalt.

Pápai áldás levelezőlapon. Érdekes tervet fogadott el a pápa a napokban. A zarándoklatokat rendező bizottság ugyanis augusztus 19-én, Szent-Joachim napján, a pápa kilenczvenedik nevenapja alkalmából, nagy tüntetésre készül a pápa mellett. Levelezőlapokat bocsát ki a világ minden részébe, mely két lapból fog állni: az egyikken lesz az írásra szánt hely, a másik részt le lehet szakítani és ezen a pápa arczképe lesz, továbbá elismerése annak, hogy az illető pápai áldásban részesült. A pápa előzetesen áldását adta mindazokra, akik öt nevenapja alkalmából ilyen levelezőlapon üdvözlik és áldását kérik. A levelezőlapokat idejekorán kell elküldeni, hogy augusztus 18-án már megérkezzenek a Vatikánba.

Különös temetés. Cincinattiban meghalt nemrég egy Black nevű ügyvéd, ki egész életében különös ember volt, még halálában is különös akart maradni. Még 1896-ban megírta végrendeletét, melyben vagyonán kívül rendelkezett a temetéséről is.

Meghagyta, hogy testét égessék el, hamvait pedig szórják az Ohio folyóba, amelybe nemrég atyja és testvére egy szerencsétlenség alkalmával belefult. A temetése dolgában azt rendelte, hogy négy fia tartsa a szemfedő négy csücskét, legyen ott minden családtagja, de senki se öltözzék feketébe, hanem csakis tiszta fehér ruhába. Az elhunyt családja hűségesen teljesítette a végrendeletet.

Óriási kolbász. Nürnbergben a minap ért véget a német mészárosoknak és henteseknek kongresszusa, melyen a német birodalom minden tájékról mintegy ezerszáz husiparos gyűlt össze. A kongresszus tiszteletére német hentesek egy óriási kolbászt készítettek, mely hétszáz méter hosszú volt. A kolbász ozsonna alatt közfogyasztásra került s a német sógorok csekély 70,000 liter sört ittak meg melléje. A nürnbergi mészárosoknak különben régi tradíciójuk az ilyen kolbász-óriás feltalálása ünnepies alkalmakkor. A régi nürnbergi czéh, mint a krónikások följegyezték, már 1548-ban is készített ilyen meglepetést az V. Károly császár tiszteletére rendezett ünnepen. Ez alkalommal 758 róf kolbászt tettek a vendégek elé.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Iltsik Árpád, Zimony. Levelező-lapját tudomásul vettük, szívesen várunk. Értesítését köszönjük. — *Baumann M., Nagy-Szeben.* Tagsági díjai 1900. szeptember hó 30-áig teljesen rendben, kifizetve vannak. — *Id. Munkácsy Pál, B.-Szarvas.* Kérjük lakásának pontos címét velünk tudatni. Hiányzó lapot elküldöttük. — *Zsigmond Ferencz, Kézdi-Vásárhely.* Teljesen rendben van, a közölt módon számoltuk el. Küldöttünk. — *Németh Balázs, Szolnok.* Tudomásul vettük. Szívélyesen üdvözljük — *Gávay Mihály, S.-A.-Ujhely.* Elszámoltuk július és augusztusra. — *Petrik Mihály, S.-A.-Ujhely.* Elkönyveltük július és augusztusra. — *Lutz Ferencz, Werner Dániel, Zágráb.* Elszámoltuk augusztus, szeptember és október hónapokra. Kérjük jövőben havi befizetéseit Weisz Vilmos áll. előjáró ur bizalmi férfin kezéhez eszközölni. — *Huszár Imre, Salgó-Tarján.* Hiányzó lapot elküldöttük. Már június óta. Kérjük e hónapban okvetlen rendezni. Üdvözljük. — *Kreitsitz Márton, Petrozsény.* Elszámoltuk július, augusztus hónapokra. Üdvözet. — *Tamás János, Nagy-Szeben.* Küldöttünk. Elkönyveltük július, augusztusra. Üdvözet. — *Fajkoss Kálmán, Rozsnyó.* Elszámoltuk augusztus, szeptemberre. Üdvözet. — *Molnár János, Kis-Czell.* Elkönyveltük augusztus és szeptember hónapokra. Üdvözet. — *Fuchs János, Budapest.* Juliusra könyveltük el. Üdvözet. — *Gál Dénes, Aranyos-Gyéres, Lézinger István, Pa.-Vázsony, Szabó Miklós, Zólyom, Házmann József, Ebszőny, Skvorac János, Kostajnica, V. Kovács József, K.-Ujszállás.* Beküldött összeget júliusra könyveltük el. Szívélyes üdvözet. — *Wittmann Adolf, Szolnok,* 8 koronát, *Egyházy István, Esztergom,* 18 korona 20 fillért, *Bedő József, Versecz,* 29 korona 30 fillért, *Mattyasovszky Gyula, M.-Szék,* 11 korona 60 fillért, *Till Pál, Dorogh,* 16 korona 32 fillért, *Béczy Vincze, Ivanecz,* 10 korona 20 fillért, *Tóth Károly, Paks,* 9 korona 89 fillért, *Gottrich Márton, Szt.-Lőrincz,* 24 korona 62 fillért, *Moldoványi Ferencz, Kiszács,* 19 korona 79 fillért, *Sziklai László, Budapest,* 14 korona 70 fillért, *Doór Ferencz, A.-Árpás,* 9 korona 90 fillért, *Szatmáry Károly, Uj-Arad,* 26 korona 80 fillért, *Balázs Márton, M.-Ludas,* 15 korona 14 fillért, *Holubek Lambert, Miskolcz,* 29 korona 70 fillért, *Vécsey Frigyes, Budapest,* 69 korona 84 fillért, *Polgár Sándor, Fiume,* 36 korona 56 fillért, *Iltsik Árpád, Zimony,* 11 korona 74 fillért, *Bartok Béla, Oroszka,* 24

korona 84 fillért, *Lovass János, Nagy-Károly*, 9 korona 14 fillért, *Kovács Imre, Selyp*, 5 korona 40 fillért, *Szűcs Sándor, T.-Szent-András*, 8 korona 80 fillért, *Zsigmond Ferencz, Kézdi-Vásárhely*, 13 korona 60 fillért, *Magyar Mihály, Kis-Várda*, 9 korona 40 fillért, *Juck János, Melsicz*, 4 koronát, *Kemény Pál, Budapest*, 10 korona 16 fillért, *Till Károly, Ferenczváros*, 6 korona 80 fillért, köszönettel nyugtázunk, megfelelően elszámoltuk. Szívélyes üdvözet. — *Simon József, Segesvár*. Elszámoltuk júniusra. Üdvözet. — *Sker-gula István, Kassa*. Hátralékát kérjük e hónap folyamán okvetlen beküldeni, mert addig jogai szünetelnek. — *Szabó Miklós, Munkács*. Igaza van, a szerkesztői üzenet téves volt, tagsági illetékei 1900. szeptember hó 1-éig teljesen rendben, kiegyenlítve vannak Szívélyes üdvözet. — *Farkas Mihály, Török-Becse*. Megkaptuk, tagsági illetékei folyó év végéig teljesen kiegyenlítve vannak. Küldöttünk. Szívélyesen üdvözljük. — *Csáky István, Arad*. Küldött négy koronát megfelelően elszámoltuk. Üdvözljük. — *Király József, Hatvan*. Juniusra számoltuk el. Üdvözljük. — *Vincoze József, Pécs, Wieszcák Henrik, Zólyom, Patay Károly, Kispest, Csordás János, Jászberény, Nyiri Lajos, Csorvás, Nagy Lajos, Nemes-Ócsa, Lipták József, Putnok, Kontics János, Porpác, Gombos Sándor, Szeged, Dörögdy László, Czece, Tóth Mihály, Győr*. Megkaptuk, július és augusztus hónapokra számoltuk el. Szívélyesen üdvözljük. — *Galba Mátyás, Lipót-vár*. Elkönyveltük augusztus és szeptemberre. Üdvözet. — *Kucsis István, Piski*. Teljesen rendben van. Tagsági illetékei folyó évi szeptember hó 1-éig rendben, kifizetve vannak. Küldöttünk. Üdvözet. — *Müller Adolf, Budapest*. Levelező-lapját megkaptuk. Előjegyeztük, várunk. Üdvözet. — *Liska Sámuel, K.-Ujszállás*. Gombos ur kötvényét megkaptuk, kész lapokat és chequeket küldöttünk. Köszönjük szives fáradozását s kérjük támogatását jövőre is. Üdvözet. — *Kropf Emil, Zemir*. Elszámoltuk július, augusztusra. Német tájékoztatót küldöttünk. Kérjük ismerősei között egyesületünket terjeszteni, hisz annak áldásos voltáról Ön személyesen meggyőződött. Üdvözljük. — *Nagy András, Mező-Peterd*. Elkönyveltük június, július és augusztus hónapokra. Üdvözet. — *Tóth Mihály, Kaposvár*. Elszámoltuk 1002. és 1003. sz. tagjaink javára. Üdvözet. — *László János, Vajta*. Elkönyveltük június és júliusra. Üdvözet. — *Vizsoly Gyula, Szirma-Besenyő*. Küldöttünk. Elkönyveltük július és augusztusra. Üdvözet. — *Schmotzer József, Muzsla*. Elszámoltuk június és júliusra. Üdvözet. — *Pojmann Vincoze, Belovár*. Júliusra könyveltük el. Üdvözet. — *Klobuczer Márton, Orlovac*. Elkönyveltük 254. és 255. sz. tagjaink javára. Üdvözet. — *Aradi Ferencz, Ujpest*. Elszámoltuk június, július és augusztusra. Üdvözet. — *Asztalosvzky Kálmán, Dovalló*. Elszámoltuk augusztus és szeptember hónapokra. Üdvözet. — *Dobos Elek és Kaczér Dénes, Szombathely*. Szívélyes fogadtatásunkért ez uton is köszönetet mondunk. Kérjük a Pohl és a szövögyárban a lehető legnagyobb és legeredményesebb működést kifejteni. A legszebb reményeket fűzzük mindkét gyárhoz. Kérjük egyesületünk megismertetését különösen a szövögyárban azonnal megkezdeni. Szívélyes üdvözet. — *Boromissza Antal, Eszék*. Kívánságát teljesítettük, megfelelően jártunk el, de jövőben már hasonló óhaját figyelembe nem vehetjük. Szívélyes üdvözet. — *Bod Gábor, Felső-Tömös*, 11 koronát, *Radványi, Gány*, 18 korona 43 fillért, *Grunszky Ede, Fiume*, 30 korona 30 fillért, *Gáspár Vilmos, Csákovár*, 25 korona 80 fillért, *Magyari Dénes, Fogaras*, 17 korona 20 fillért, *Zsigó György, Nagyvárada*, 37 korona 34 fillért, *Buda Ákos, Koskócz*, 6 korona 70 fillért köszönettel nyugtázunk. Megfelelően elszámoltuk. Szívélyes üdvözet. — *Biró Ede, Kovászna*. Elkönyveltük 2013. és 2892. sz. tagjaink javára. Üdvözet. — *Loór József, Tarna-Méra*. Tagkönyvszámát tessék a cheque-lap elején a név mellé írni,

ugy nem kell a cheque-lap hátuljára semmit se írni s akkor nem is kell 2 kros bélyeg. Üdvözljük. — *Caltin János, Kornia*. Elkönyveltük 2884. és 2885. sz. tagjaink javára. Küldöttünk. Üdvözet. — *Kürthy Ákos, Nagy-Szaláncz*. Küldöttünk. Üdvözet. — *Muszka Mózes, Segesvár*. A cheque-lapra nem kell bélyeget ragasztani, így csak felesleges kiadást okoz magának. Üdvözljük. — *Drab János, Kassa*. Elkönyveltük 1935. és 2081. sz. tagjaink javára. Üdvözet. — *Sütő András, Zemir*. 1012. és 1121. sz. tagjaink javára könyveltük el. Üdvözljük. — *Grubisic Vincze, Volinja*. Küldött 3 korona 40 fillért júliusra számoltuk el. Üdvözet. — *Groszmann Ignác, Budapest, Masznyik Lajos, Báttaszék, Csamangó Ferencz, N.-Zsám*. Elszámoltuk július és augusztus hónapokra. Üdvözljük. — *Vágó István, Budapest*. Elkönyveltük augusztus és szeptember hónapokra. — *Czir-kovits István, Zágráb*. Elszámoltuk augusztus, szeptember és október hónapokra. Üdvözet. — *Kovács Imre, Selyp*. Köszönettel nyugtázunk 19 koronát. Üdvözet. — *Kolos Hermann, Nagy-Rőcze*. Kolos ur részére elkönyveltük aug. és szept. hónapokra, Várady ur részére pedig augusztusra. Üdvözet. — *Deutsch Jakab, Zágráb*. Köszönettel nyugtázunk 22 kor. 40 fill. Szívélyes üdvözet. — *Vasvári István, Budapest*. Elkönyveltük július és augusztusra. Üdvözet. — *Kókos Ferencz, Sziget-Csepel, Hustyik Pál, Budapest*. Júliusra számoltuk el. Üdvözet. — *Wiskoczell József, Budapest*. Elszámoltuk július és augusztusra. Üdvözet. — *Wittine György, Pécel*. Elszámoltuk júliusra. Üdvözljük. — *Ungár Dávid, Budapest*. Július és augusztus hónapokra számoltuk el. Üdvözet. — *Vécsei Vilmos, Budapest*. Küldött 19 korona 30 fillért megkaptuk, köszönjük, megfelelően elszámoltuk. Üdvözet. — *Mihalovics Alajos, Budapest*. Bodó János ur részére küldött összeget megkaptuk, júliusra elszámoltuk. Köszönjük. Üdvözljük. Becses levelére napokban válaszolunk. — *Németh Péter, Galánta*. Köszönettel vesszük szives ajánlatát. Egyesületünknek mindig nagy szüksége van lelkes férfiakra, kik fáradozásukkal újabb és újabb tagok gyűjtésével hozzájárulnak egyesületünk gyors felvirágzásához. Igaz, hogy ez minden egyes tagnak érdekében állana, de nem igen sok azok száma, kik lelkesen, fáradságot nem kimélve, igyekeznek egyesületünket terjeszteni. Szívélyes üdvözet. — *Többeknek*. Hely hiányában csak a jövő lapunkban válaszolhatunk.

Keresk. törvénytékileg bejegyzett kiegyezési iroda

Budapest, Bécs, **Fellner és Goldschmid** Bécs, Budapest,

BUDAPEST, IV., régi posta-utca 4.

Elvállalja fizetésektelen cégek kiegyenlítését, diszkrét és megbízható információkkal szolgál. Elfogad pénzbehajtást illető megbízásokat, kultiválja a diszkrét kényes kutatásokat. Elvállal mérlegeléseket és az üzlet bármely frázisában mérvadó értesítéssel szolgál.

Valódi szepességi

boróka pálinka

kis üstön főzött, kétszer finomított felette egészséges ital.

4 litert tartalmazó edényt bérmentesen küld 4 frt 20 kr. utánvét mellett

Cornides Károly, Felka, Szepes-megye.

Megrendelés alkalmával kérem e lapra hivatkozni.